

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

ÎNCHEIERE

19 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii:

Valeriu Doagă
Sveatoslav Moldovan, Iuliana Oprea

soluționând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Oleg Budan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2013,

C O N S T A T Ă :

La 24 mai 2013, Oleg Budan a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul Oleg Budan a indicat că la data de 15 decembrie 2001 la Judecătoria Centru, mun. Chișinău a fost pusă pe rol cererea de chemare în judecată a SC „Electron” SRL împotriva Publicației periodice „Аргументы и факты Молдова”, Veaceslav Borodaev, Oleg Budan și Dumitru Perelighin cu privire la apărarea reputației profesionale și repararea prejudiciului moral.

Consideră că greșit Judecătoria Centru, mun. Chișinău a pus pe rol pricina dată, încălcând grav normele de drept material și procedural, nepărtinitor a apreciat explicațiile reprezentantului întreprinderii SC „Electron” SRL privind reputația ponegrită în articolul contestat „Чужой зять” publicat în Publicația periodică „Аргументы и факты Молдова” - pe parcursul a 1,5 ani. În zece ședințe de judecată și pînă la moment Judecătoria Centru, mun. Chișinău nu a emis o hotărîre în pricina dată.

Menționează că prin acțiunile instanței de judecată i-a fost încălcat dreptul său la judecarea în termen rezonabil a cauzei și există temeii legal pentru acordarea unei compensații echitabile pentru încălcarea comisă.

Timp de aproximativ de 18 luni, a fost prezent la toate ședințele de judecată și a fost nevoit să lipsească de la serviciu, să fie stresat referitor la mersul și metodele desfășurării judecării cauzei, încălcări care au fost semnificative și substanțiale și

negative pentru dînsul personal. Situația creată în mod incontestabil îi încalcă drepturile sale garantate de art. 6 al CEDO.

Cere, Oleg Budan constatarea încălcării dreptului său la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral în mărime de 18000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 26 iulie 2013 acțiunea lui Oleg Budan a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 22 august 2013, în termenul prevăzut de lege, Oleg Budan a declarat apel împotriva hotărîrii primei instanțe, cerînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2013, a fost admis apelul declarat de către Oleg Budan. S-a casat hotărîrea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 26 iulie 2013, și s-a emis o nouă hotărîre prin care: S-a admis parțial acțiunea lui Oleg Budan împotriva Ministerului Justiției. S-a constatat încălcat dreptul lui Oleg Budan la judecarea în termen rezonabil a cauzei intentate de Societatea comercială „Electron” SRL împotriva Publicației periodice „Аргументы и факты Молдова”, Veaceslav Borodaev, Oleg Budan și Dumitru Perelighin cu privire la apărarea reputației profesionale și repararea prejudiciului moral. S-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova în beneficiul lui Oleg Budan prejudiciul moral în mărime de 2000 (două mii) lei. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 192 alin. (1) CPC, care reglementează aspecte ce țin de termenele de judecare a pricinilor civile, concluzionînd că pricinile civile se judecă în primă instanță în termen rezonabil.

Totodată, a fost indicat că, circumstanțele pricinii au fost constatate de prima instanță, însă normele de drept material au fost aplicate eronat.

Considerînd ilegală decizia instanței de apel, la 20.01.2014, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a contestat-o cu recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2013 și menținerea hotărîrii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 26 iulie 2013.

În argumentarea recursului recurentul a invocat că instanța de apel a interpretat eronat legea și că a apreciat arbitrar probele.

La data de 10.03.2014, intimatul Budan Oleg a depus referință pe marginea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova solicitînd respingerea acestuia ca neîntemeiat, cu menținerea fără modificări a deciziei Curții de Apel Chișinău.

Examinînd temeiurile de admisibilitate ale recursului în raport cu materialele pricinii civile, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele considerente.

Verificînd motivele de casare invocate în cererea de recurs, Colegiul atestă că recurentul indică argumente ce țin de dezacordul cu felul în care instanța de apel a apreciat înscrisurile probatoare și a constatat circumstanțele cauzei. În viziunea recurentului, instanța de apel nu a luat în considerație toate circumstanțele expuse de Nerciu Irina, iar faptul sesizării de către intimat a organelor autorității tutelare și a procuraturii, nu denotă interesul acestuia și participarea la educarea copilului minor. La fel consideră că la materialele cauzei lipsesc probe care să ateste achitarea pensiei de întreținere pînă în prezent în mărime de 200 euro lunar.

Nu pot fi reținute ca temei de admisibilitate aceste argumente, deoarece țin de reaprecierea probelor, fapt inadmisibil în recurs.

În speță, Colegiul menționează că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

Referitor la lipsa citării legale a recurente sau a reprezentantului ei, instanța de recurs constată că este neîntemeiată, deoarece actele cauzei denotă contrariul. Cît privește tardivitatea cererii de apel, instanța de apel detaliat a expus motivele repunerii în termenul de atac.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei, în modul în care este garantat de articolului 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurentul și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Astfel, Colegiul constată că argumentele invocate de recurent nu pot constitui temei de casare a deciziei recurate, or, acestea nu se încadrează în cele expres stabilite la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC RM, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC RM cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, pe cînd în recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 269-270, 432, 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC al RM, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

D I S P U N E:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 noiembrie 2013, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a lui Oleg Budan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
Judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iuliana Oprea